

Vraag v/d week

Aan Siemen van Berkum, senior onderzoeker aan het Landbouw Economisch Instituut.

Vragen de recente ontwikkelingen in voedselprijzen om een nieuwe regulering van internationale voedselmarkten?

De oorzaken van de stijging van de voedselprijzen zijn vele, zoals misoogsten, exportverboden, toenemende vraag door economische groei en biobrandstoffenbeleid, maar pogingen tot regulering van sterke prijschommelingen concentreren zich nu op het terugdringen van vermeende excessieve speculatie van beleggers op agrarische termijnmarkten. Deze zou hebben geleid tot hogere prijzen en een verminderde prijsconvergentie tussen de prijs op de spotmarkt en de termijnmarkt. Dit brengt veel onzekerheid in de markt. Studies geven tot nu toe echter weinig aanleiding om te veronderstellen dat de investeringsactiviteiten van institutionele beleggers op termijnmarkten geleid hebben tot hogere prijzen, noch dat zij aanstichter zijn van prijschommelingen op korte termijn. Zo lang er nog geen goed inzicht is in de wijze waarop beleggers op de termijnmarkten de prijschommelingen op de agrarische grondstoffenmarkten beïnvloeden, lijkt regulering op welke manier dan ook geen goed idee. In plaats daarvan kan men beter inzetten op het transparanter maken van de markt, bijvoorbeeld door partijen die handelen in derivaten verplicht te stellen informatie over hun posities beschikbaar te stellen. Hiertoe zijn in de Verenigde Staten al een aantal maatregelen toegepast.

Uit de oude ESB-doos

Onderwijs

Sedert 1950 zijn de overheidsuitgaven voor het gehele dagonderwijs opgelopen van ruim f. 0,5 mrd. Tot (naar schatting) f. 3,8 mrd. In 1965. Houden we rekening met de prijsontwikkeling in die periode dan betekent dit een reële toeneming tot ruim 400 pCt. van het uitgangsniveau. Het aantal leerlingen bij het dagonderwijs is in die jaren met ongeveer de helft gestegen; uit een en ander volgt, dat de reële uitgaven per leerling in vijftien jaar zijn verdrievoudigd. Achter de dorre cijfers schuilt het groeiend besef dat de overheid juist ten aanzien van het onderwijs aan de komende generaties grote verplichtingen heeft, onverschillig of deze liggen in het vlak van de sociale rechtvaardigheid (gelijke kansen) of in dat van de economische groei. Meer dan voorheen realiseert men zich ook dat goed en goedkoop niet hetzelfde is. Een sterk accres in de uitgaven is tegen deze achtergrond dan ook niet zo verwonderlijk. Wel kan de vraag worden gesteld: waar gaat dit heen?

Passenier, J., en R. Ruiters (1965) Overheidsuitgaven voor het onderwijs tot 1975. *ESB*, 50(2507), 820-824.

ESB-Top 10

Saldo lopende rekening van de landen in de Europese unie, derde kwartaal 2010 (in miljard euro).

1	Duitsland	28,6
2	Nederland	9,5
3	Zweden	5,4
4	Denemarken	4,0
5	Finland	1,4
6	Luxemburg	1,3
7	Bulgarije	1,3
8	Oostenrijk	0,6
9	Hongarije	0,5
10	Ierland	0,3

Bron: Eurostat

Colofon

ESB signaleert nieuwe ontwikkelingen in de economische wetenschap. Daarnaast worden in ESB economische inzichten toegepast om beleidsrelevante aanbevelingen te doen voor de overheid, maatschappelijke instellingen en bedrijven. Ook analyseert ESB de belangrijkste ontwikkelingen in de Nederlandse economie.

Artikelen in ESB verschijnen op persoonlijke titel.

ESB-redactie

Hoofdredacteur: Sandra Phippen
Redacteuren: Martijn Ooms, Gelinj Werner
Redactiemedewerker: Simon Feijen
Bureauredactie: De Twee Hanen v.o.f.
Redactiesecretariaat: Carla van der Meulen
Uitgever: Roel Langelaar
Sales: Sanne Brassier (06 513 255 82)

Commissie van Redactie

E.E.C. van Damme, P.H.B.F. Franses, E.J.J. Schenk, L.L.G. Soete, H.A.A. Verbon, H. Verbruggen

Redactieadres

Postbus 20025
2500 EA Den Haag
tel. (070) 378 92 37
fax (070) 799 98 40
esb@sdu.nl
www.esbonline.nl

Kopij

Auteursaanwijzingen staan op internet: www.esbonline.nl. Gelieve kopij elektronisch aan te leveren op het redactieadres.

Abonnementen

Sdu Klantenservice, Postbus 20014, 2500 EA Den Haag, tel. (070) 378 98 80, fax (070) 378 97 83, sdu@sdu.nl. Tarieven voor Nederland en België incl. btw: bedrijven en instellingen € 259,70, particulieren € 126,14, studenten € 29,15.

Losse nummers

€ 10,- incl. btw en portokosten. Losse nummers van ESB zijn te bestellen via Sdu Klantenservice, tel. (070) 378 98 80, fax (070) 378 97 83, sdu@sdu.nl. ESB verschijnt ook online (www.esbonline.nl).

Advertentieverkoop

Product- en Personeelsadvertenties: Soenith Chaturi, tel. (070) 378 07 04, fax (070) 799 98 79. E-mail: s.chaturi@sdu.nl

Basisvormgeving en artdirection: FInc.Design

Opmaak: Jacques van Schie
Illustratie: Shutterstock / ARCHITECTE@; Nataliia Natykach

Cartoon: Roger Klaassen
Foto's: Hollandse Hoogte / Arenda Oomen, Chris Keulen, Shutterstock / Aaron Kohr, zimmytw, JohnKwan, Yü Lan, Evlakhov Valeriy, Pi-Lens, Ke Wang
Druk: DeltaHage
ISSN 0013-0583

ESB is een uitgave van Sdu Uitgevers. ECORYS Nederland BV is houder van de merknaam ESB (Economisch Statistische Berichten). ESB werkt samen met de Koninklijke Vereniging voor de Staathuishoudkunde.

HO
PRINT

Sdu UITGEVERS

Van Zanten
Roger Maassen

Door de crisis heb ik nuttige inzichten gekregen in de werking van de financiële wereld.

Zo ga ik dit jaar 8 keer op vakantie, eet ik wekelijks in een sterrenrestaurant en koop ik ieder nieuw Apple-gadget...

En nu ga ik naar de garage om een nieuwe auto uit te zoeken.

Precies! En ik ga door totdat mijn schuld systeemrelevant is!

